

มโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีผ่านคำขวัญวันเด็ก The Conceptual Framework of the Youth's Delveloping of the Prime Minister' S Slogan on the Children Day.

ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร¹, จิดาภา ธีรศิริกุล² และสกอล สุขเสริมส่งชัย³

Chanchai Chitlaoarporn¹, Jidapa Thirasirikul²
and Skol Suksermsongchai³

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษามโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีผ่านคำขวัญวันเด็ก เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการตีความเนื้อหา เพื่อทำความเข้าใจถึงฐานคติหลักที่เป็นความมุ่งหวังของผู้ปกครองรัฐไทย รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงเชิงมโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีผ่านคำขวัญวันเด็ก

พบว่า คำขวัญวันเด็กของนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ พ.ศ. 2499 – 2565 สะท้อนถึงมโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีในสองระดับ กล่าวคือ ระดับตนเอง ซึ่งเน้นถึงระเบียบวินัย ความประหยัด ความขยันหมั่นเพียร ประพฤติดีมีคุณธรรม ซึ่งมีการกล่าวถึงอยู่บ่อยครั้ง รวมทั้งประเด็นอื่น ๆ ที่มีการกล่าวถึงอยู่บ้าง ได้แก่ การรักความสะอาด การมีสัมมา

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
อีเมล chanchai1974@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
อีเมล jidapa_thira@hotmail.com

³ ดร., อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
อีเมล skol.imcinter@gmail.com

การวะ การมีสุขภาพแข็งแรง การหลีกเลี่ยงยาเสพติด ความรักพ่อแม่ การจุดประกายฝัน และ
การคิดสร้างสรรค์ และระดับสังคมและประเทศชาติ ซึ่งเน้นถึง การทำประโยชน์ต่อผู้อื่นและ
ส่วนรวม และการรับผิดชอบต่อสังคม โดยมุ่งเน้นให้เยาวชนตระหนักถึงความสำคัญในการ
รับผิดชอบต่อส่วนรวมในฐานะที่เป็นบ้านเกิดเมืองนอนของทุกคน ซึ่งทุกคนต้องทำหน้าที่ของ
การเป็นพลเมืองที่ดี

คำสำคัญ: มโนทัศน์, เยาวชน, คำขวัญวันเด็ก

Abstract

The objective of this studying is to investigate the conceptual framework of the youth's delveloping of the Prime minister' s slogan on the children day. This is the qualitative research by analysing the all contents and interpreting the meaning to understand the main assumption that the state ruler would like it to be.

We found out that the slogan of the Priminister since 2499-2565 reflexes to his concept of youth's delveloping becomes into 2 levels. The first level insists the discipline, saving , hard working, having good manner, having moral. The second insists the higene, respectfully, healthy, away from drugs, creativity, for the social and country. And become the good citizen.

Keywords: Conceptual Framework, Youth, Children Day

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งานวันเด็กแห่งชาติถือเป็นงานสำคัญของประเทศอีกงานหนึ่งที่ถูกกำหนดไว้ในปฏิทินของทุกปี กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2498 ถือเป็นปีที่ประเทศต่างๆ เริ่มจัดงานเฉลิมฉลองวันเด็กแห่งชาติกันขึ้นนั้น ภายใต้แนวคิดที่เห็นว่า เด็กหรือเป็นเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี ควรได้รับการตระหนักถึงความสำคัญตามกับองค์การสหประชาชาติที่นำปัญหาเรื่องเด็กมาร่างเป็นปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของเด็กขึ้นมา โดยประเทศไทยได้รับข้อเสนอองค์กรสมาพันธ์เพื่อสวัสดิภาพเด็กระหว่างประเทศ ผ่านมาทางกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทยว่า ประเทศไทยควรจัดงานเฉลิมฉลองวันเด็กแห่งชาติขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของเด็กให้มากขึ้น ดังที่นานาประเทศกำลังทำอยู่

คณะรัฐมนตรีในสมัย จอมพล ป. พิบูลสงครามขณะนั้น เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2498 จึงได้มีมติคณะรัฐมนตรีรับหลักการ ให้จัดงานวันเด็กแห่งชาติขึ้น โดยมีอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการรับไปดำเนินการ ส่วนของค่าใช้จ่ายในการจัดงานนั้น ได้อนุมัติเงินจากกองสลากกินแบ่งรัฐบาลมาดำเนินการ ซึ่งเริ่มต้นจัดงานวันเด็กครั้งแรกเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2498 โดยครั้งนั้นได้กำหนดให้เป็นวันจันทร์แรกของเดือนตุลาคมเป็นวันเด็กแห่งชาติ ทั้งนี้งานวันเด็กแห่งชาติของประเทศไทย ปัจจุบันตรงกับวันเสาร์ที่สองของเดือนมกราคมของทุกปี เนื่องจากในปี พ.ศ. 2508 รัฐบาลถนอม กิตติขจร ได้มีมติเปลี่ยนแปลงเป็นวันเด็กแห่งชาติมาเป็นวันเสาร์ที่สองของเดือนมกราคม โดยเริ่มจัดงานวันเด็กในปี พ.ศ. 2509

ทั้งนี้คำขวัญวันเด็กถือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นควบคู่กับงานวันเด็กแห่งชาติ คำขวัญวันเด็กถือเป็นคติที่นายกรัฐมนตรีในแต่ละปีต่างมีบทบาทเป็นผู้กำหนดขึ้นมา กระทั่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นแนวทางหรือเป้าหมายที่รัฐบาลในแต่ละปีมุ่งให้เยาวชนนั้นมีการพัฒนาไปในทิศทางใดหรืออาจเป็นภาพสะท้อนความคิดของนายกรัฐมนตรีที่มีต่อเด็กหรือเยาวชนในบริบทนั้นๆ

คำขวัญวันเด็กในแต่ละปีจึงมีนัยทางการเมืองที่ทำให้เห็นว่า เยาวชนที่ดีในสายตาของผู้ปกครองควรมีลักษณะสำคัญอย่างไร หรือควรมีวิถีประพฤติปฏิบัติอย่างไรที่เป็น

ประโยชน์ต่อรัฐ เนื่องจากเยาวชนคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคตเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

นักวิชาการและสื่อมวลชนต่างมักหยิบยกคำขวัญวันเด็กในแต่ละปีมาเป็นประเด็นทางการเมือง เพื่อหยอกล้อนายกรัฐมนตรีบนพื้นที่สื่ออยู่เสมอ ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นว่า คำขวัญวันเด็กเป็นประเด็นที่มีอาจละลายเลยในการสังเคราะห์ฐานคติหรือมุมมองที่แฝงเร้นอยู่ในนั้น

การวิเคราะห์เรื่อง “มโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีผ่านคำขวัญวันเด็ก” จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการตีความมิติทางการเมืองผ่านคำขวัญวันเด็กที่สะท้อนถึงมโนทัศน์ของนายกรัฐมนตรีในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งย่อมทำให้ทราบถึงฐานคติหลักๆ ที่เป็นความมุ่งหวังของผู้ปกครองรัฐไทยตามมา

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษามโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีผ่านคำขวัญวันเด็ก

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงฐานคติหลักที่เป็นความมุ่งหวังของผู้ปกครองรัฐไทย
2. ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงมโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีผ่านคำขวัญวันเด็ก

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “มโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีผ่านคำขวัญวันเด็ก” มุ่งศึกษาถึงคำขวัญวันเด็กตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 – 2565 โดยเน้นการศึกษาถึงประเด็นในภาพรวม ซึ่งไม่เน้นถึงการจัดจำแนกความถี่ในของคำที่ใช้ประเด็นต่างๆ ของคำขวัญ

วิธีการศึกษา

งานวิจัยเรื่อง “มโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีผ่านคำขวัญวันเด็ก” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยการตีความเนื้อหาเพื่อทำความเข้าใจถึงฐานคิดหลักที่เป็นความมุ่งหวังของผู้ปกครองรัฐไทย รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงเชิงมโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีผ่านคำขวัญวันเด็ก

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การกล่อมเกลாதทางการเมือง หรือ การเรียนรู้ทางการเมือง หรือสังคมประกิตทางการเมือง (political socialization) นั้น เป็นกระบวนการเตรียมความพร้อมของประชาชนสำหรับความเป็นพลเมือง (citizenship) ในแบบแผนที่รัฐพึงปรารถนาให้เป็น หรือเพื่อให้เป็นพลเมืองมีค่านิยมและความโน้มเอียงพื้นฐานที่สอดคล้องกับบทบาทที่เขาจะมีส่วนร่วมในรัฐ (Dawson and Prewitt. 1969)

Almond and Powell (1966) ได้อธิบายให้เห็นว่า การกล่อมเกลาททางการเมือง เป็นการนำมาซึ่งวัฒนธรรมทางการเมืองแก่ประชาชนในระบบการเมือง โดยเป็นกระบวนการสร้างและการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมือง การกล่อมเกลาททางการเมืองจากคนรุ่นไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ซึ่งจัดเป็นหน้าที่หนึ่งในระบบการเมืองตามตัวแบบการวิเคราะห์เชิงโครงสร้าง-หน้าที่ (Structural-Functional Approach) โดยเป็นหน้าที่นำเข้าสู่ระบบการเมือง หรือ Input Functions ซึ่งทำหน้าที่บำรุงรักษาระบบให้คงอยู่ ซึ่งในแต่ละระบบการเมืองจะมีการสืบทอดวัฒนธรรมและโครงสร้างของระบบการเมืองอยู่ตลอดเวลา และการสืบทอดดังกล่าวนี้ ก็จะเป็นไปได้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองแก่บุคคลที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาตนเอง

จากข้างต้นย่อมเห็นว่า คำขวัญวันเด็กถือเป็นมโนทัศน์ในการพัฒนาเยาวชนทางหนึ่งของนายกรัฐมนตรีผ่านคำขวัญวันเด็ก

ผลการศึกษา

เมื่อพิจารณาคำขวัญวันเด็กของนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ พ.ศ. 2499 – 2565 พบว่า
แต่ละปีมีคำขวัญดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงคำขวัญวันเด็กของนายกรัฐมนตรีตั้งแต่ พ.ศ. 2499 – 2565

ปี	นายกรัฐมนตรี	คำขวัญ
2499	แปลก พิบูลสงคราม	จงบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวม
2502	สฤษดิ์ ธนะรัชต์	ขอให้เด็กสมัยปฏิบัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่รัก ความก้าวหน้า
2503	สฤษดิ์ ธนะรัชต์	ขอให้เด็กสมัยปฏิบัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่รักความ สะอาด
2504	สฤษดิ์ ธนะรัชต์	ขอให้เด็กสมัยปฏิบัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่อยู่ใน ระเบียบวินัย
2505	สฤษดิ์ ธนะรัชต์	ขอให้เด็กสมัยปฏิบัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่ประหยัด
2506	สฤษดิ์ ธนะรัชต์	ขอให้เด็กสมัยปฏิบัติของข้าพเจ้า จงเป็นเด็กที่มีความ ขยันหมั่นเพียรมากที่สุด
2508	ถนอม กิตติขจร	เด็กจะเจริญต้องรักเรียนเพียรทำดี
2509	ถนอม กิตติขจร	เด็กที่ดีต้องมีสัมมาคารวะ มานะ บากบัน สมานสามัคคี
2510	ถนอม กิตติขจร	อนาคตของชาติจะสุกใส หากเด็กไทยแข็งแรง เรียนดี มี ความประพฤติเรียบร้อย
2511	ถนอม กิตติขจร	ความเจริญและความมั่นคงของชาติไทยในอนาคต ขึ้นอยู่กับเด็กที่มีวินัย มีความเฉลียวฉลาด รักชาติยิ่ง
2512	ถนอม กิตติขจร	รู้เรียน รู้เล่น รู้สามัคคี เป็นความดีที่เด็กพึงจำ
2513	ถนอม กิตติขจร	เด็กประพฤติดีและศึกษาดี ทำให้มีอนาคตแจ่มใส
2514	ถนอม กิตติขจร	ยามเด็กจงหมั่นเรียนเพียรกระทำดี เติบใหญ่จะได้มี

ปี	นายกรัฐมนตรี	คำขวัญ
		ความสุขความเจริญ
2515	ถนอม กิตติขจร	เยาวชนฝึกตนดี มีความสามารถ
2516	ถนอม กิตติขจร	เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ
2517	สัญญา ธรรมศักดิ์	สามัคคีคือพลัง
2518	สัญญา ธรรมศักดิ์	เด็กดีคือทายาทของชาติไทย ต้องร่วมใจร่วมพลังสร้างความสามัคคี
2519	คึกฤทธิ์ ปราโมช	เด็กที่ต้องการเห็นอนาคตของชาติรุ่งเรือง จะต้องทำตัวให้ดีมีวินัยเสียแต่บัดนี้
2520	ธานินทร์ กรัยวิเชียร	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคุณสมบัติของเยาวชนไทย
2521	เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์	เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติมั่นคง
2522	เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์	เด็กไทยคือหัวใจของชาติ
2523	เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์	อดทน ขยัน ประหยัด เป็นคุณสมบัติของเด็กไทย
2524	เปรม ติณสูลานนท์	เด็กไทยมีวินัย ใจสัจย์ซื่อ รู้ประหยัด เคร่งครัดคุณธรรม
2525	เปรม ติณสูลานนท์	ขยันศึกษา ใฝ่หาความรู้ เชิดชูชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคุณสมบัติของเด็กไทย
2526	เปรม ติณสูลานนท์	รู้หน้าที่ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด มีวินัย คุณธรรม
2527	เปรม ติณสูลานนท์	รักวัฒนธรรมไทย
2528	เปรม ติณสูลานนท์	สามัคคี นิยมไทย มีวินัย ใฝ่คุณธรรม
2529	เปรม ติณสูลานนท์	นิยมไทย มีวินัย ใช้ประหยัด ใจสัจย์ซื่อ ถือคุณธรรม
2530	เปรม ติณสูลานนท์	
2531	เปรม ติณสูลานนท์	
2532	ชาติชาย ชุณหะวัณ	รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ใจสัจย์ซื่อ ถือคุณธรรม
2533	ชาติชาย ชุณหะวัณ	

ปี	นายกรัฐมนตรี	คำขวัญ
2534	ชาติชาย ชุณหะวัณ	รู้หน้าที่ มีวินัย ใฝ่คุณธรรม นำชาติพัฒนา
2535	อานันท์ ปันยารชุน	สามัคคี มีวินัย ใฝ่ศึกษา จรรยงาม
2536	ชวน หลีกภัย	ยึดมั่นประชาธิปไตย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม
2537	ชวน หลีกภัย	
2538	ชวน หลีกภัย	สืบสานวัฒนธรรมไทย ร่วมใจพัฒนา รักษาสิ่งแวดล้อม
2539	บรรหาร ศิลปอาชา	มุ่งหาความรู้ เชิดชูความเป็นไทย หลีกไกลยาเสพติด
2540	ชวลิต ยงใจยุทธ	รู้คุณค่าวัฒนธรรมไทย ตั้งใจใฝ่ศึกษา ไม่พึ่งพายาเสพติด
2541	ชวน หลีกภัย	ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย
2542	ชวน หลีกภัย	
2543	ชวน หลีกภัย	มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ คู่คุณธรรม นำประชาธิปไตย
2544	ชวน หลีกภัย	
2545	ทักษิณ ชินวัตร	เรียนให้สนุก เล่นให้มีความรู้ สู่อนาคตที่สดใส
2546	ทักษิณ ชินวัตร	เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดอย่างสร้างสรรค์ ก้าวทันเทคโนโลยี
2547	ทักษิณ ชินวัตร	รักชาติ รักพ่อแม่ รักเรียน รักสิ่งดี ๆ อนาคตดีแน่นอน
2548	ทักษิณ ชินวัตร	เด็กรุ่นใหม่ ต้องขยันอ่าน ขยันเรียน กล้าคิด กล้าพูด
2549	ทักษิณ ชินวัตร	อยากฉลาด ต้องขยันอ่าน ขยันคิด
2550	สุรยุทธ์ จุลานนท์	มีคุณธรรมนำใจ ใช้ชีวิตพอเพียง หลีกเลี่ยงอบายมุข
2551	สุรยุทธ์ จุลานนท์	สามัคคี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ เชิดชูคุณธรรม
2552	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	ฉลาดคิด จิตบริสุทธิ์ จุดประกายฝัน ผูกพันรักสามัคคี
2553	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	คิดสร้างสรรค์ ขยันใฝ่รู้ เชิดชูคุณธรรม
2554	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	รอบคอบ รู้คิด มีจิตสาธารณะ
2555	ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร	สามัคคี มีความรู้ คู่ปัญญา คงรักษาความเป็นไทย ใส่ใจ

ปี	นายกรัฐมนตรี	คำขวัญ
เทคโนโลยี		
2556	ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร	รักษาวินัย ใฝ่เรียนรู้ เพิ่มพูนปัญญา นำพาไทยสู่อาเซียน
2557	ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร	กตัญญู รู้หน้าที่ เป็นเด็กดี มีวินัย สร้างไทยให้มั่นคง
2558	ประยุทธ์ จันทร์โอชา	ความรู้ คู่คุณธรรม นำสู่อนาคต
2559	ประยุทธ์ จันทร์โอชา	เด็กดี หมั่นเพียร เรียนรู้ สู่อนาคต
2560	ประยุทธ์ จันทร์โอชา	เด็กไทย ใส่ใจศึกษา พาชาติมั่นคง
2561	ประยุทธ์ จันทร์โอชา	รู้คิด รู้เท่าทัน สร้างสรรค์เทคโนโลยี
2562	ประยุทธ์ จันทร์โอชา	เด็ก เยาวชน จิตอาสา ร่วมพัฒนาชาติ
2563	ประยุทธ์ จันทร์โอชา	เด็กไทยยุคใหม่ รู้รักสามัคคี รู้หน้าที่พลเมืองไทย
2564	ประยุทธ์ จันทร์โอชา	เด็กไทยวิถีใหม่ รวมไทยสร้างชาติ ด้วยภักดีมีคุณธรรม
2565	ประยุทธ์ จันทร์โอชา	รู้คิด รอบคอบ รับผิดชอบต่อสังคม

จากข้างต้นย่อมพบว่า คำขวัญวันเด็กของนายกรัฐมนตรีมีประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมากล่าวถึงโดยรวมในหลายด้าน ดังนี้

ประเด็นการทำประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวม และการรับผิดชอบต่อสังคม ถือเป็นสิ่งที่นายกรัฐมนตรีหลายสมัยต่างให้ความสำคัญอยู่บ่อยครั้ง ควบคู่ไปกับประเด็นการเป็นเยาวชนที่มีระเบียบวินัย ความประหยัด ความขยันหมั่นเพียร ประพฤติดีมีคุณธรรม ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่ดีของรัฐ โดยการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ดีทางสังคม ทั้งนี้ย่อมพบว่า ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาประเด็นเรื่องความสามัคคี ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และการยึดมั่นประชาธิปไตย ถือเป็นหัวใจสำคัญในการกำหนดคำขวัญในแต่ละปี

นอกจากนี้ประเด็นการรักษาวัฒนธรรมไทย การรักษาสิ่งแวดล้อม และการก้าวทันโลกของเทคโนโลยี ถือเป็นประเด็นที่นายกรัฐมนตรีหลายท่านต่างกล่าวถึงเป็นระยะๆ โดยเฉพาะในช่วงหลังทศวรรษ 1990 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม พบว่า ประเด็นอื่นๆ ได้แก่

การรักความสะอาด การมีสัมมาคารวะ การมีสุขภาพแข็งแรง การหลักไถ่ยาเสพติด ความรักพ่อแม่ การจุดประกายฝัน และการคิดสร้างสรรค์

ดังนั้นจากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ย่อมพบว่า คำขวัญวันเด็กของนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ พ.ศ. 2499 – 2565 สะท้อนถึง มโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีในสองระดับ กล่าวคือ

ระดับแรก ระดับตนเอง ซึ่งเน้นถึง ระเบียบวินัย ความประหยัด ความขยันหมั่นเพียร ประพฤติดีมีคุณธรรม ซึ่งมีการกล่าวถึงอยู่บ่อยครั้ง รวมทั้งประเด็นอื่น ๆ ที่มีการกล่าวถึงอยู่บ้าง ได้แก่ การรักความสะอาด การมีสัมมาคารวะ การมีสุขภาพแข็งแรง การหลักไถ่ยาเสพติด ความรักพ่อแม่ การจุดประกายฝัน และการคิดสร้างสรรค์

ระดับที่สอง ระดับสังคมและประเทศชาติ ซึ่งเน้นถึง การทำประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวม และการรับผิดชอบต่อสังคม โดยมุ่งเน้นให้เยาวชนตระหนักถึงความสำคัญในการรับผิดชอบต่อส่วนรวมในฐานะที่เป็นบ้านเกิดเมืองนอนของทุกคน ซึ่งทุกคนต้องทำหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี

อภิปรายผลการวิจัย

คำขวัญวันเด็กของนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ พ.ศ. 2499 – 2565 สะท้อนถึง มโนทัศน์การพัฒนาเยาวชนของนายกรัฐมนตรีในสองระดับ กล่าวคือ ระดับตนเอง ซึ่งเน้นถึง ระเบียบวินัย ความประหยัด ความขยันหมั่นเพียร ประพฤติดีมีคุณธรรม ซึ่งมีการกล่าวถึงอยู่บ่อยครั้ง รวมทั้งประเด็นอื่น ๆ ที่มีการกล่าวถึงอยู่บ้าง ได้แก่ การรักความสะอาด การมีสัมมาคารวะ การมีสุขภาพแข็งแรง การหลักไถ่ยาเสพติด ความรักพ่อแม่ การจุดประกายฝัน และการคิดสร้างสรรค์ และระดับสังคมและประเทศชาติ ซึ่งเน้นถึง การทำประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวม และการรับผิดชอบต่อสังคม โดยมุ่งเน้นให้เยาวชนตระหนักถึงความสำคัญในการรับผิดชอบต่อส่วนรวมในฐานะที่เป็นบ้านเกิดเมืองนอนของทุกคน ซึ่งทุกคนต้องทำหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการกล่อมเกลาก่อนทางการเมือง (political socialization) นั้น ที่ชี้ให้เห็นว่าเป็นกระบวนการเตรียมความพร้อมของประชาชนสำหรับ

ความเป็นพลเมือง (citizenship) ในแบบแผนที่รัฐพึงปรารถนาให้เป็น หรือเพื่อให้เป็น พลเมืองมีค่านิยมและมีความโน้มเอียงพื้นฐานที่สอดคล้องกับบทบาทที่เขาจะมีส่วนร่วมในรัฐ (Dawson and Prewitt. 1969) โดยการกล่อมเกลாதองการเมืองนี้ถือเป็นรากฐานที่สำคัญ ของการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่ดีแก่ประชาชนในระบบการเมือง เช่น การต่อต้านการ ทุจริตในด้านต่างๆ การสนับสนุนการมีจิตสาธารณะเพื่อสังคม (ปริญญ์ อังโชติพันธุ์ และชาญชัย จิตรเหล้าอาพร. 2564: 51-60) ซึ่งในแต่ละระบบการเมืองจะมีการสืบทอดวัฒนธรรมและ โครงสร้างของระบบการเมืองอยู่ตลอดเวลา รวมไปถึงการสร้างสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ (ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร. 2559) และการสืบทอดดังกล่าวนี้ ก็จะเป็นไปได้ด้วยกระบวนการ เรียนรู้ทางการเมืองแก่บุคคลที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาตนเอง จากข้างต้นย่อมเห็นว่า คำขวัญวัน เด็กถือเป็นการสื่อสารเพื่อกล่อมเกลายาวชน ซึ่งมีนัยเป็นภาพสะท้อนเชิงมนทัศน์ในการ พัฒนาเยาวชนทางหนึ่งของนายกรัฐมนตรีไปพร้อมกัน

บรรณานุกรม

- ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร. (2559) ประชาธิปไตยบนเส้นความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับพลเมือง.
วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 3 (1): 65-76
- บุญญาภา อักษรกาญจน์.(2556).**คำขวัญวันเด็กของนายกรัฐมนตรีไทย.บัณฑิตวิทยาลัย**
สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปริญญ์ อังโชติพันธุ์ และชาญชัย จิตรเหล้าอาพร. (2564). **ทัศนคติของประชาชนต่อการ**
ทุจริตการเลือกตั้ง สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสตูล. วารสารการ
บริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 4 (4): 51-60
- สารานุกรมเสรี.2564. **การกล่อมเกลางานทางการเมือง. ออนไลน์** วิกิพีเดีย Wikipedia สืบค้น
วันที่ 23 พฤศจิกายน
- Almond, Gabriel A. and Powell, G. Bingham Jr. (1966). **Comparative Politics: A**
Development Approach. Boston : Little, brown & Co.
- Dawson, Richard E. and Prewitt, Kenneth. (1969). **Political Socialization.**
Boston: Little Brown and Co.